

Mjölby kommun

mjolbykommun@mjolby.se

Rektorn vid Bjälbotullskolan

Margareta.Melin.Lorentzon@mjolby.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Bjälbotullskolan
i Mjölby kommun

Tillsyn i Bjälbotullskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Mjölby kommun under 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Bjälbotullskolan besöktes av Skolinspektionen den 29 april 2014.

Fakta om skolenheten

Bjälbotullskolan är belägen i tätorten Skänninge i Mjölby kommun. Skolan omfattar förskoleklass och årskurs 1 till 5. Vid tidpunkten för tillsynen har skolan 114 elever i grundskolan och 28 elever i förskoleklass. Skolans personal är indelad i tre arbetslag, ett för förskoleklass och årskurs 1, ett annat för årskurs 2 och 3 och ett tredje för årskurs 4 och 5. Arbetslaget för årskurs 4 och 5 utgör ett arbetslag tillsammans med lärarna som har undervisning i årskurs 4 och 5 i en närbelägen skola, Lindbladsskolan.

Bjälbotullskolan leds av en rektor. I rektorns ansvarsområde ingår även Lindbladsskolan, förskoleklass och årskurs 1 till 5, samt fritidshemmen på respektive skolenhet.

Bjälbotullskolan har samverkan med Lindbladsskolan. Skolan har förutom gemensam rektor, gemensam elevhälsa, samverkan om bedömningsarbete, kvalitetsarbete och arbete mot kränkande behandling samt samarbetar även i övrigt.

Av skolans sammanställningar av elevernas kunskapsresultat framgår att resultaten för eleverna i årskurs 3 har varierat mellan åren. Andelen elever som nått kunskapskraven för godtagbara kunskaper i svenska har mellan åren 2010 och 2013 varierat mellan 100 procent och 68 procent och i matematik mellan 100 procent och 76 procent. I de samhällsorienterande och naturorienterande ämnena når alla elever i årskurs 3 kunskapskraven för godtagbara kunskaper. Rektor uppger att eleverna i övriga klasser når goda resultat men att det generellt är färre som når målen i ämnena svenska och matematik än i andra ämnen.

Till skolenheten hör också ett fritidshem. Kommunens fritidshem inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i särskilt beslut.

Helhetsbedömning

I Bjälbotullskolan bedrivs ett utvecklingsarbete som tar sin utgångspunkt i elevernas kunskapsresultat. Kvalitetsarbetet bedrivs strukturerat och systematiskt och rutiner finns för när och hur de olika momenten i kvalitetsarbetet ska utföras.

Lärarna bedriver undervisning som anpassas efter elevers olika behov och förutsättningar, både vad avser elever som har lätt att nå kunskapskraven och de som har behov av särskilt stöd. Undervisningen är inriktad på de nationella målen för utbildningen och en diskussion förs dels inom skolenheten men också i samverkan med andra skolor om bedömning av elevernas kunskapsutveckling.

Av tillsynen i Bjälbotullskolan har inte framkommit annat än att skolan är en trygg miljö för eleverna. I skolenheten genomförs flera insatser för att motverka kränkande

behandling och personalen arbetar för att så tidigt som möjligt fånga upp och motverka kränkningar och konflikter mellan elever.

En väsentlig del av arbetet med att förebygga och motverka kränkningar är utarbetandet av en plan mot kränkande behandling men också själva planen. Skolenheten behöver förbättra planen mot kränkande behandling så att den utgår från skolenhetens specifika behov.

Skolinspektionens ingripande

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Mjölby kommun en anmärkning.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Rektor anmäler inte alltid signaler om kränkande behandling till huvudmannen.
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering

Skyldighet att anmäla kränkande behandling

Av skollagen framgår att all personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Rektorn i sin tur är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förkommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:10) med kommentarer om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling framgår bland annat att personalens och rektors anmälningsskyldighet är kopplad till huvudmannens skyldighet att skyndsamt utreda omständigheterna och vidta eventuella åtgärder utifrån de uppgivna kränkningarna. Därmed behöver även anmälan till rektorn och huvudmannen ske skyndsamt. Vidare framgår att anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där elever anser sig kränkta och det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan den anmäls till rektorn respektive huvudmannen. För att kunna bedriva ett systematiskt arbete mot kränkande behandling är det lämpligt att de rutiner som behövs finns samlade i skolans plan mot kränkande behandling.

Av intervjuer med rektorn framgår att skolan gör ett urval av vilka kränkningar som rapporteras till huvudmannen. Om skolan uppfattar att eleverna känner sig kränkta av andra elevers beteende men trygghetsgruppen agerar snabbt och utreder ärendet görs ingen anmälan till huvudmannen. Även när skolan bedömer att elever av oförstånd

kränker andra elever görs ingen anmälan till huvudmannen. I skolans plan mot kränkande behandling anges också att kränkningar som "vi inte kommer tillrätta med" ska anmälas till huvudmannen.

Även om skolans arbete mot kränkande behandling är aktivt och systematiskt så behöver rutinerna för anmälan av kränkningar till huvudmannen förbättras.

Plan mot kränkande behandling

Enligt skollagen ska varje huvudman se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Som en del i detta arbete ska det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:10) med kommentarer om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling framgår att i det förebyggande arbetet ingår att regelbundet kartlägga elevernas trygghet och trivsel samt deras uppfattning om förekomsten av bland annat kränkande behandling. Vidare måste skolan analysera kartläggningen för att identifiera risker för kränkande behandling. I samband med analysen ska även tidigare insatser utvärderas och utifrån de identifierade riskerna ska skolan formulera konkreta och uppföljningsbara mål för arbetet. Vidare ska skolan planera vilka insatser som ska genomföras under året för att nå målen och hur dessa ska följas upp.

Enligt Skolinspektionen är en plan mot kränkande behandling ett viktigt instrument i det systematiska arbete med att förhindra kränkande behandling och planen kan ses som en dokumentation av det arbete som utförs och de rutiner som upprättats.

Trots att det vid Bjälbotullsskolan pågår ett aktivt arbete för att förhindra kränkande behandling och att miljön vid skolan upplevs som trygg behöver skolans plan mot kränkande behandling förbättras. Skolan har en plan mot kränkande behandling som är gemensam för Bjälbotullsskolan och Lindbladsskolan. Rektor uppger också att den även gäller för fritidshemmet på Bjälbotullsskolan och fritidshemmet på Lindbladsskolan.

Planen innehåller en beskrivning av skolornas "främjande, förebyggande och åtgärdande" arbete. Dessa beskrivningar är allmänna och består av rutiner och arbetssätt, till exempel, "Ordningsregler upprättas för barnen i deras vardag". Planen innehåller också en handlingsplan för året där ett mål, till exempel "Skapa god insikt och delaktighet kring regler" belyses utifrån tidpunkt när detta ska utföras, vilken åtgärd som ska vidtas och vem som ansvarar för åtgärden och/eller utvärdering av åtgärden. Planen innehåller också en "checklista för trygghetsinventering i skolan". Ingenstans framgår dock om beskrivningen av förebyggande arbete eller handlingsplanens mål och åtgärder motsvaras av ett behov som framkommit i en kartläggning. Inte heller anges någonstans, utom i en punkt i handlingsplanen som beskriver lokalförändring i Lindbladsskolan, vilken skolenhet eller verksamhet som avses.

I den förebyggande och i den åtgärdande delen i planen behöver skillnaderna mellan de olika verksamheterna i skolenheten och mellan de olika skolenheterna framgå. Av planen framgår inte heller hur föregående års planerade åtgärder för att förebygga och förhindra kränkningar har genomförts.

Skolinspektionen noterar att skolans plan mot kränkande behandling även vid Skolinspektionens föregående tillsyn var föremål för kritik (beslut 2009-09-16, Dnr 43-2009:1652) av i huvudsak samma skäl som i detta beslut.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att skolan brister i skyldigheten att anmäla alla händelser där en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling till huvudmannen samt att skolans plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav. Mot bakgrund av att det vid skolan bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever, bedömer skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och huvudmannen tilldelas en anmärkning.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen åtgärdar bristerna, varför ingen redogörelse av åtgärderna behöver lämnas till Skolinspektionen.

Författning

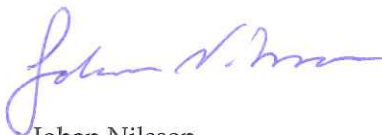
6 kap. 8 och 10 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsrådet Anders Kennberg och utredare Sofia Lindstrand

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Johan Nilsson
Undervisningsråd/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.